

дия — Амстердамъ, като не само не се заематъ съ гарнизони взетитѣ отъ неприятеля крѣпости, но даже тѣ да се сриватъ, за да не се распорѣсва и отслабва дѣйствующата армия. Този прѣвѣсходенъ планъ за дѣйствие билъ приетъ и изпълненъ само наполовина, именно въ туй, което се отнасяло до първоначалното движение на французската армия отъ кѣлнскитѣ и мюнстерски владѣния за въ Холландия прѣзъ источнитѣ ѝ граници.

За нахлувание въ Холландия били опредѣлени около 102.000 французски войски, отъ които 60.000 се расположили на квартири между Самбра и Маасъ, 30.000 между Маасъ и Мозелъ, а 12.000 въ кѣлнското курфюрство. Всички тѣзиви войски били раздѣлени да дѣйствуватъ въ 2 армии, отъ които едната, на брой 60.000 души, подъ личното прѣдводителство на краля, а подъ него на орлеанския херцогъ и на Тюренна; — другата, на брой 25.000 души подъ началството на Кондѣ; а останалитѣ войски били раздробени на отряди за разни цѣли. Французската флота състояла отъ 44 линейни кораба подъ началството на графа д'Естрѣ (d'Estrées); тя трѣбвало да се съедини съ английската флота, която състояла отъ 50 линейни кораба подъ началството на иорския херцогъ.

✓ Срѣщу тѣзи толкозъ прѣвѣсходящи сили, които застрашавали Холландия по сухо и по море, послѣдната можала да противопостави не по вече отъ 25.000 наемни, вербувани войски; но флотата ѝ състояла отъ 91 линейни кораба и се намирала подъ началството на искусния и опитенъ адмиралъ Руйтеръ. На тѣзи именно грозна флота, на мѣстността на страната си, прѣсѣчена съ плотины, и на високитѣ лични дарби на Иоанна де-Витте Холландия възлагала всичкитѣ си надѣжди за спасение. Иоаннъ де-Витте вѣрно оценявалъ взаимното положение на Холландия и Франция и много добръ разбралъ намѣренията на французитѣ, като видѣлъ че тѣ учредяватъ магазини въ Боннъ, Нуйсъ и Кайзерсвертъ; всѣдствие на което благоразумно прѣдлагалъ на генералнитѣ щати да надпрѣдварятъ нахлуването на французитѣ въ Холландия, като нахлуятъ тѣ въ владѣнията на кѣлнския курфюрстъ и мюнстерския епископъ и като нападнатъ внезапно французскитѣ войски и магазини, които се намирали въ тѣхъ. Но интригитѣ на завистниците и враговетѣ на Иоанна де-Витте били причина, щото генералнитѣ щати да отхвърлятъ благоразумния му планъ, подъ прѣдлогъ, че Франция още не била обявила война.

§ 35.

✓ Общия вървежъ на втората нидерландска война.

На пролѣтъ 1672 година Франция и съюзницитѣ ѝ прѣдприели по сухо и по море, общо нападение на Холландия. Главната французска армия, подъ личното прѣдводителство на краля и подъ него на Тюренна, като прѣминала прѣзъ Рейнъ при Толгуйсъ и прѣзъ Исселъ при вливането му въ Рейнъ, нахлула въ Холландия отъ источната ѝ граница и трѣгна-

ла по посока къмъ Амстердамъ. Отрядитѣ ѝ достигали вече до Муйденъ, на 4 мили отъ Амстердамъ. Загиванieto на републиката на сушата изглѣждало за неизбежно, но на морето Руйтеръ доста сполучливо се сразилъ съ съединената французско-английска флота при Солбай (Solbay). Въ туй време въ Хага произлѣзло народно вълнение: Иоаннъ де-Витте